

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev2 302/10
22.09.2010. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Vlaste Jovanović, predsednika veća, Zvezdane Lutovac i Lidije Đukić, članova veća, u pravnoj stvari tužioca R.Đ. iz P., čiji je punomoćnik M.M., advokat iz P., protiv tužene J. a.d. ... iz P., koju zastupa G.J., advokat iz P., radi poništaja rešenja o otkazu ugovora o radu, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Požarevcu Gž1 br. 326/08 od 23.12.2008. godine, u sednici održanoj 22.09.2010. godine, doneo je

P R E S U D U

PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Požarevcu Gž1 br. 326/08 od 23.12.2008. godine, pa se ODBIJA žalba tuženog kao neosnovana i POTVRĐUJE presuda Opštinskog suda u Petrovcu na Mlavi P1 br. 13/08 od 23.06.2008. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Petrovcu na Mlavi P1 br. 13/08 od 23.06.2008. godine poništeno je kao nezakonito rešenje tuženog od 22.08.2006. godine kojim je tužiocu otkazan ugovor o radu sa 22.08.2006. godine, a tuženi obavezan da tužioca vrati na rad i rasporedi ga na poslove koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi i radnim sposobnostima. Stavom drugim izreke obavezan je tuženi da tužiocu naknadi troškove postupka od 59.000,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Požarevcu Gž1 br. 326/08 od 23.12.2008. godine, stavom prvim izreke preinačena je prvostepena presuda tako što je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtev za poništaj rešenja tuženog od 22.08.2006. godine i vraćanje tužioca na rad, kao i za naknadu troškova postupka, dok je stavom drugim izreke obavezan tužilac da tuženom naknadi troškove postupka od 28.000,00 dinara.

Protiv pravnosnažne drugostepene presude, tužilac je izjavio blagovremenu i dozvoljenu reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Tuženi je podneo odgovor na reviziju, s predlogom da se revizija odbaci kao nedozvoljena ili odbije kao neosnovana

Vrhovni kasacioni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu člana 399. ZPP ("Službeni glasnik RS", br. 125/04), koji se primenjuje na osnovu člana 55. stav 2. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS", br. 111/09) i našao da je revizija tužioca osnovana zbog pogrešno primenjenog materijalnog prava.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti.

Prema činjeničnom stanju na kome je zasnovana pobijana odluka, tužilac je bio zaposlen kod tuženog na radnom mestu blagajnika po ugovoru o radu zaključenom 14.09.2004. godine. Dana 09.08.2006. godine tuženi je ponudio tužiocu zaključenje aneksa ugovora o radu, kojim se menja osnovni ugovor na način što se tužilac raspoređuje na poslove prodavca u maloprodaji u prodavnici u S., uz pravo na minimalnu zaradu za standardni učinak i puno radno vreme i uz pravo na naknadu troškova za dolazak i odlazak sa rada u visini cene stvarnih troškova putovanja na relaciji P. – S. i obratno. U ostavljenom roku od osam dana za izjašnjenje, tužilac nije prihvatio ponudu, zbog čega je doneto pobijano rešenje o otkazu ugovora o radu primenom člana 179. stav 1. tačka 7. Zakona o radu. S. je udaljen od P. 38 km, a prevoz na ovaj relaciji obavlja L. a.d. iz P., čiji autobusi prema redovnom redu vožne putuju sat i petnaest minuta, a polasci iz P. za S. su prema redu vožnje prevoznika u: 5,40 časova, 10,30 i u 14,00 časova (što znači da u S. stižu u 6,55, 11,45 i 15,15 časova), dok povratna linija iz S. za P. kreće u: 5,45, 12,15 i 15,15 časova (što znači da u P. stiže u 7,00 časova, 13,30 i u 16,30 časova). Ova međumesna linija ne saobraća subotom, nedeljom i državnim praznikom. Takođe je utvrđeno da je prodavnica tuženog u S. radila do 01.06.2005. godine, posle čega je zatvorena, pri čemu tuženi nije dostavio bilo kakav dokaz da je prodavnica ponovo otpočela sa radom. U periodu dok je radila (dakle do 01.06.2005. godine), prodavnica je radila svakog radnog dana od 07,00 do 19,00 časova, bez obzira na godišnje doba, i subotom od 07,00 do 14,00 časova.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepenom odlukom je poništeno rešenje tuženog kao nezakonito i usvojen zahtev za reintegraciju. Drugostepeni sud je preinačio prvostepenu presudu i odbio tužbeni zahtev, nalazeći da su ispunjeni uslovi iz člana 179. tačka 7. Zakona o radu, jer je odbijanjem zaposlenog da sa poslodavcem zaključi aneks ugovora o radu, ostvaren ovaj otkazni razlog; zbog čega smatra da je pobijano

rešenje tuženog zakonito.

Vrhovni kasacioni sud nalazi da se osnovano revizijom tužioca ukazuje da je drugostepeni sud pogrešno primenio materijalno pravo.

Naime, tužiocu je ponuđeno zaključenje aneksa ugovora o radu kojim mu je ponuđena izmena ugovorenih uslova rada, radi premeštaja u drugo mesto rada kod istog poslodavca, što predstavlja ovlašćenje poslodavca iz člana 171. stav 1. tačka 2. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", br. 24/05 i 61/05), ali navedena ponuda poslodavca mora biti u skladu sa članom 173. istog Zakona. Član 173. Zakona o radu propisuje da zaposleni može biti premeštan u drugo mesto rada ako je delatnost poslodavca takve prirode da se rad obavlja u mestima van sedišta poslodavca, odnosno njegovog organizacionog dela (stav 1. tačka 1. ovog člana) iako je udaljenost od mesta u kome zaposleni radi do mesta u koje se premešta na rad manje od 50 km, a organizovan je redovan prevoz koji omogućava blagovremeni dolazak na rad i povratak sa rada, te mu je obezbeđena naknada troškova prevoza u visini cene prevoza karte u javnom saobraćaju (tačka 2. stav 1. ovog člana). Premeštanje zaposlenog u drugo mesto rada, van slučajeva predviđenih stavom 1. ovog člana, može se vršiti samo uz pristanak zaposlenog (stav 2. člana 173. Zakona).

Prema tome, kako je u konkretnom slučaju, utvrđeno da je tuženi imao prodavnicu u S., gde je izvršio raspoređivanje tužioca, ali da je ta prodavnica prestala sa radom još 01.06.2005. godine, a da o eventualnom nastavku rada iste tuženi nije dostavio dokaze, niti je pak dostavio dokaz o pribavljanju rešenja nadležnog organa o ispunjenju minimalno – tehničkih i drugih uslova za obavljanje prometa robe u ovom poslovnim objektu; to Vrhovni kasacioni sud nalazi da nisu bili ispunjeni uslovi iz člana 173. stav 1. tačka 1. da tužilac bude premešten u S., u kojem tuženi nije imao objekat u kome se obavlja delatnost. Obzirom da prodavnica tada nije radila, niti je postojalo rešenje o ispunjenosti uslova za ponovno obavljanje delatnosti u ovom objektu, prema Zakonu o uslovima za obavljanje prometa robe, vršenju usluga u prometu robe i inspekcijском nadzoru ("Službeni glasnik RS", br. 39/96 ... 101/05).

Pored navedenog, radno vreme prodavnice, u vreme dok je radila bilo je od 07,00 do 19,00 časova svakim radnim danom, a subotom od 07,00 do 14,00 časova. Imajući u vidu utvrđeni red vožnje saobraćajnog preduzeća koje saobraća na ovoj liniji, tužiocu ne bi bio organizovan redovan prevoz koji omogućava blagovremeni dolazak na rad i povratak sa rada, posebno imajući u vidu vreme polaska poslednjeg autobusa iz S. za P., dok subotom prevoza nema. To znači da za premeštaj tužioca u S. na drugo radno mesto nisu ispunjeni ni uslovi iz člana 173. stav 1. tačka 2. Zakona o radu. Odredbom stava 2. istog člana, propisano je da zaposleni može da bude premešten u drugo mesto rada, van slučajeva iz stava 1. ovog člana, samo uz svoj pristanak.

Kako u konkretnom slučaju nisu bili ispunjeni uslovi za premeštaj na drugo radno mesto iz člana 173. stav 1. tačka 1. i 2. Zakona o radu (ZOR) to je pogrešan zaključak drugostepenog suda da je tužilac bio u obavezi da da saglasnost i potpiše aneks ugovora o radu. Upravo odredba stava 2. člana 173. ZOR tužiocu kao zaposlenom, daje pravo da odbije saglasnost za zaključenje aneksa jer nisu bili ispunjeni uslovi iz člana 173. stav 1. ZOR, u momentu davanja ponude za zaključenje aneksa.

Ovlašćenje tuženog kao poslodavca da tužiocu kao zaposlenom ponudi izmenu ugovorenih uslova rada primenom člana 171. stav 1. tačka 2. Zakona o radu, uslovljeno je ispunjenošću uslova iz člana 173. istog zakona, što je u konkretnom slučaju izostalo. Sledstveno tome, ni odbijanje zaposlenog za zaključenje ovakvog aneksa ugovora o radu, nije moglo biti sankcionisano otkazom ugovora o radu, primenom člana 179. stav 1. tačka 7. Zakona, što pobijano rešenje tuženog čini nezakonitim, kako je to prvostepeni sud pravilno zaključio.

Tužilac je uspeo u postupku po reviziji, ali mu ovi troškovi nisu dosuđeni, obzirom da iste nije tražio u smislu člana 159. stava 1. i 2. ZPP.

Na osnovu člana 407. stav 1. Zakona o parničnom postupku, Vrhovni kasacioni sud je odlučio kao u izreci presude.

Predsednik veća – sudija,

Vlasta Jovanović, s.r.